

UPUTE AUTORIMA

1. O časopisu

Časopis *Psihologijske teme* objavljuje istraživačke i pregledne članke te kratka izvješća iz područja psihologijske znanosti. Časopis se objavljuje tri puta godišnje. Dva su broja opća i u njima se objavljuju pristigli radovi koje je, po recenzijskom postupku, Uredništvo prihvatilo za objavljivanje. Jedan je broj tematski i u njemu se objavljuju radovi pozvanih autora.

2. Radovi prikladni za objavljivanje u časopisu

Uredništvo časopisa prima isključivo neobjavljene radove na hrvatskom i engleskom jeziku. Svi radovi pristigli Uredništvu koji tematski odgovaraju časopisu, napisani u skladu s Uputama za autore te standardima propisanim u Priručniku za objavljivanje radova APA-e (*Publication Manual of the American Psychological Association, 7th ed., 2020*) bit će uključeni u recenzijski postupak. Uredništvo se obvezuje osigurati anonimni recenzijski postupak. Radovi koje Uredništvo upućuje na recenziju ne sadrže informacije o autorima. Recenzijski postupak uključuje recenzije minimalno dvoje nezavisnih anonimnih recenzentata eksperata u području. Rad se prihvaća za objavljivanje nakon dvije pozitivne recenzije.

3. Autorsko pravo

Autori su nositelji autorskih prava nad svojim neobjavljenim člankom. U trenutku objavljivanja članka autorsko pravo prelazi na Izdavača (Filozofski fakultet u Rijeci, Odsjek za psihologiju, Sveučilišna avenija 4, Rijeka), koji ima pravo umnožavanja, distribuiranja, objavljivanja na mrežnim stranicama časopisa *Psihologijske teme* i ostalim bazama znanstvenih časopisa.

Fakultet, kao vlasnik autorskoga prava, učinit će članak dostupnim za slobodno korištenje svima kroz baze vezane uz inicijativu *Open Access*. Svi se mogu koristiti tako objavljenim člankom u skladu s licencijom *Creative Commons CC-BY-SA*.

Autorsko pravo uključuje i tiskani i elektronički oblik znanstvenoga članka. Svojim potpisom autor za korespondenciju potvrđuje da:

1. autor(i) posjeduje(ju) pismenu dozvolu ili pravo korištenja bilo kakvih materijala (upitničkih mjera, skala, testova, slika i tablica iz drugih časopisa i knjiga) korištenih za potrebe svojega istraživanja ili je isti materijal kupljen od ovlaštenih izdavača u Hrvatskoj ili inozemstvu (za više informacija pogledati priručnik za objavljivanje radova APA-e: *Publication Manual of the American Psychological Association, 7. izdanje, 2020, poglavlje 1. Scholarly Writing and Publishing Principles, odjeljak 1.11 i 1.18*),
2. rukopis predstavlja originalni članak potpisanih autora koji nije prethodno objavljivan niti je u postupku recenzije u drugom časopisu,
3. svi navedeni autori imaju značajan doprinos u stvaranju imenovanoga znanstvenog članka te da iz suautorstva nije izostavljen nijedan autor,
4. su poštivana etička načela psihološke djelatnosti u provedbi istraživanja i izradi rukopisa,

5. su poštivana etička načela u provedbi istraživanja i izradi rukopisa propisana u dokumentu *Etičke smjernice za objavljivanje u časopisu Psihologijske teme* (<http://www.ffri.hr/psihologija/casopis-psiologijske-teme-psychological-topics/eticke-smjernice.html>),
6. autori nisu u sukobu interesa te
7. su autori slijedili najnovije upute priručnika za objavljivanje radova APA-e (*Publication Manual of the American Psychological Association, 7th ed., 2020*).

Molimo autore da osobitu pozornost obrate na **poglavlje 1. Scholarly Writing and Publishing Principles** (odjeljak 1.11 i 1.18, *Publication Manual of the American Psychological Association, 7th ed., 2020*).

4. Priprema rada za predaju Uredništvu

4.1. Ograničenje riječi

Opseg kratkih izvješća, uključujući sažetak, ključne riječi, popis literature i priloge iznosi 3000 riječi.

Opseg istraživačkih radova, uključujući sažetak, ključne riječi, popis literature i sve priloge, iznosi između 5000 i 7000 riječi.

Opseg preglednih radova, uključujući sažetak, ključne riječi, popis literature i sve priloge iznosi između 7000 do 9000 riječi.

Ukupan je broj riječi potrebno prebrojiti i navesti na naslovnoj stranici.

4.2. Upute o stilu pisanja rada

Radovi trebaju biti napisani znanstvenim stilom hrvatskoga, odnosno engleskoga jezika. Uredništvo zadržava pravo da rukopis redakcijski prilagodi propozicijama časopisa i uskladi s normama hrvatskoga, odnosno engleskoga standardnog jezika.

Mogući formati za pisanje teksta jesu: Microsoft Word (preferirano), OpenOffice ili RTF.

Tekst treba biti napisan fontom Times New Roman veličine 12 pt s proredom 1,5. Stranice rada trebaju biti numerirane.

Slike, ilustracije i tablice mogu se umetnuti unutar teksta ili se mogu dodati na kraju teksta, integrirane u Wordov dokument (odnosno OpenOffice ili RTF).

Autori trebaju slijediti najnovije upute priručnika za objavljivanje radova APA-e (*Publication Manual of the American Psychological Association, 7th ed., 2020*). Vrlo je koristan i vodič na stranici <http://flash1r.apa.org/apastyle/basics/index.htm>.

Osnovne promjene u odnosu na 6. izdanje priručnika mogu se pronaći na stranici:

<https://apastyle.apa.org/instructional-aids/whats-new-7e-guide.pdf>.

4.3. Vrste radova koji se objavljuju:

Kratko izvješće

Kratka su izvješća prikazi istraživanja i opsegom ne prelaze 3000 riječi uključujući sažetak, ključne riječi, popis literature i priloge. Takav oblik teksta može uključivati najviše dvije tablice ili slike. Kratko se izvješće odnosi na jasan i sažet prikaz koji može uključivati kratka originalna empirijska istraživanja bez široke elaboracije, opis razvoja novih mjernih

instrumenata, standardizaciju i validaciju psihometrijskih mjera, prikaz slučaja ili evaluaciju tretmana i sl.

Istraživački radovi

Istraživački rad treba sadržavati sljedeće elemente (ovim redoslijedom): naslovnu stranicu, sažetak, ključne riječi, uvod, metodu, rezultate, raspravu, popis literature, tablice s naslovima (svaka tablica na zasebnoj stranici), slike s naslovima (svaka slika na zasebnoj stranici). Po potrebi rad može sadržavati i priloge. Prilozi se navode na samom kraju. Opseg istraživačkih radova, uključujući sažetak, ključne riječi, popis literature i sve priloge, iznosi između 5000 i 7000 riječi.

Pregledni radovi

Pregledni rad treba sadržavati uvod, poglavlja (i potpoglavlja po potrebi), zaključak te popis literature. Po potrebi mogu uključivati i tablice s naslovima (svaka tablica na zasebnoj stranici), slike s naslovima (svaka slika na zasebnoj stranici) te priloge. Opseg preglednih radova, uključujući sažetak, ključne riječi, popis literature i sve priloge iznosi od 7000 do 9000 riječi.

4.4. Struktura rada

Naslovna stranica

Na vrhu naslovne stranice treba stajati kraći naslov rada (engl. *running head*) te ukupan broj riječi rada uključujući sažetak, ključne riječi, popis literature i sve priloge.

Dalje, naslovna stranica treba sadržavati puni naslov rada, ime i prezime autora, naziv institucije i adresu na kojoj radi svaki od autora. Također, potrebno je navesti potpunu poštansku i elektroničku adresu autora kojem treba usmjeriti buduću prepisku u vezi s radom. Ako je potrebno, na dnu naslovne stranice rukopis može sadržavati zahvale i detalje o financiranju.

Kada se radi o financiranju od strane jednoga izvora, napomena treba biti napisana u sljedećem obliku:

Ovaj je rad nastao u okviru znanstvenog projekta (naziv projekta, broj projekta), koji financira (naziv institucije).

Kada se radi o financiranju od strane više izvora, napomena treba biti napisana u sljedećem obliku:

Ovaj je rad nastao u okviru znanstvenih projekata (naziv projekta 1, broj projekta 1), koji financira (naziv institucije 1) te (naziv projekta 2, broj projekta 2), koji financira (naziv institucije 2).

Sažetak i ključne riječi

Sažetak se odnosi na kratak opis rada (do 250 riječi) koji uključuje opis cilja, metode, rezultata i zaključka istraživanja. Sažetak mora biti napisan na zasebnoj stranici. Ispod sažetka treba navesti 4 do 6 ključnih riječi.

Autor je obavezan predati i sažetak na engleskom jeziku. Sažeci se šalju u baze: PsycINFO, EBSCO (Academic Search Complete, Central & Eastern European Academic Source), Scopus, DOAJ, ProQuest te ERIH PLUS.

Tekst istraživačkog rada (poglavlja: Uvod, Metoda, Rezultati, Rasprava)

Tekst istraživačkog rada treba sadržavati sljedeće cjeline: uvod, metodu, rezultate i raspravu. Uvod treba uključivati jasnu teorijsku pozadinu istraživanja, jasne ciljeve i probleme rada. Potrebno je izbjegavati suviše detaljan pregled literature i/ili suviše detaljan opis rezultata istraživanja.

Metoda treba obavezno sadržavati detaljan opis istraživnog uzorka i populacije iz koje je sačinjen prigodan ili slučajni uzorak. Metoda treba biti dovoljno detaljna i sadržavati informacije koje omogućuju replikaciju istraživanja nezavisnome istraživaču. Ranije objavljeni postupci istraživanja trebaju biti sažeti i potkrijepljeni referencijom. Sve izmjene ranije objavljenih postupaka moraju biti detaljno navedene.

Rezultati trebaju biti precizni i sažeti te obavezno sadržavati deskriptivnu statistiku svih relevantnih korištenih varijabli (npr. mjere centralne tendencije i raspršenja, koeficijenti pouzdanosti i sl.). Obavezno je navođenje veličine efekata.

Rasprava treba uključivati daljnju razradu značajnosti rezultata istraživanja, a ne samo ponavljanje rezultata. Raspravu se po potrebi može integrirati s rezultatima. Rasprava treba sadržavati kratak zaključni odlomak.

Tekst preglednoga rada

Pregledni radovi trebaju sadržavati uvod, jasno odijeljena poglavlja (i potpoglavlja po potrebi) te zaključak.

Literatura

Navođenje literature u tekstu

U tekstu se literatura citira navođenjem prezimena autora i godine objavljivanja izvora, npr. Nilsson i Cohen (2008) ili (Nilsson i Cohen, 2008).

Kada postoji više od dva autora jednoga članka, već u prvom spominjanju navodi se samo prezime prvoga autora i kratica 'i sur.' (npr. Jacoby i sur., 2010).

Kada se izravno citira dio članka ili knjige, potrebno je navesti i redni broj stranice s koje je uzet citat.

Popis literature

Literatura se navodi na način prikazan u primjerima koji slijede (strogo uvažavajući kurziv), pripremljenima po uzoru na priručnik za objavljivanje radova APA-e (*Publication Manual of the American Psychological Association, 7th ed., 2020*) i prilagođenima za hrvatski jezik.

Članak:

Creswell, K. G., Bachrach, R. L., Wright, A. G., Pinto, A. i Ansell, E. (2016). Predicting problematic alcohol use with the DSM-5 alternative model of personality pathology. *Personality Disorders: Theory, Research, and Treatment*, 7, 103–111.

Napomena:

Za članke koji sadrže DOI identifikator istoga je **obavezno** navesti kako slijedi:

Creswell, K. G., Bachrach, R. L., Wright, A. G., Pinto, A. i Ansell, E. (2016). Predicting problematic alcohol use with the DSM-5 alternative model of personality pathology. *Personality Disorders: Theory, Research, and Treatment*, 7, 103–111. <https://doi.org/10.1037/per0000131>

Knjiga:

Buss, D. M. (2016). *Evolutionary psychology: The new science of the mind*. Routledge.

Poglavlje u knjizi ako ima više svezaka (volumena):

McCrae, R. R. i Costa, P. T., Jr. (2008). Empirical and theoretical status of the Five-Factor Model of personality traits. U: G. Boyle, G. Matthews i D. Saklofske (Ur.), *Sage handbook of personality theory and assessment* (Vol. 1, str. 273–294). Sage.

Poglavlje u knjizi ako nema više svezaka (volumena):

McCabe, G. A., Vrabel, J. K. i Zeigler-Hill, V. (2016). Pathological personality traits: The darker aspects of personality. U: J. Williams (Ur.), *Psychopathology: Symptoms, challenges, and current concepts* (str. 29–57). Nova.

Disertacija:

Pletikosić, S. (2015). *Biološke i psihosocijalne odrednice zdravstvenih ishoda kod oboljelih od sindroma iritabilnoga crijeva*. [Neobjavljena doktorska disertacija]. Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu.

Za ostale informacije vidjeti priručnik za objavljivanje radova APA-e *Publication Manual of the American Psychological Association*, 7th ed., 2020.

Tablice i slike

Tablice i slike moraju biti integrirane u Wordov dokument (odnosno OpenOffice ili RTF), a mogu se prezentirati u tekstu ili na zasebnim stranicama na kraju dokumenta. Tablice i slike potrebno je numerirati arapskim brojevima (npr. Tablica 1., Tablica 2.).

Svaka **tablica** treba imati naslov koji se stavlja iznad tablice. Riječ „Tablica“ i broj tablice trebaju biti napisane masnim slovima (Npr. **Tablica 1. Deskriptivni podaci korištenih skala**).

Tablice trebaju biti crno-bijele. Pri kreiranju tablica treba voditi računa o formatu časopisa (17 x 24 cm) kako bi se jasno mogli vidjeti svi njezini elementi. Maksimalna širina tablice treba biti:

- horizontalna tablica (engl. *portrait*) - 12,5 cm,
- rotirana tablica (engl. *landscape*) - 17,5 cm.

Tablice trebaju imati vertikalne i horizontalne linije kako bi bilo moguće njihovo jednostavnije uređivanje. Naknadno će, kroz grafičku pripremu za tisak, vertikalne linije biti izuzete iz tablice u skladu s propisanim standardima APA-e. Svaki stupac u tablici treba imati svoje zaglavlje. Kada se u tablicama prikazuju rezultati statističkih analiza, značajnost statističkih testova treba također biti prikazana.

Svaka **slika** treba imati naslov, koji se stavlja iznad slike. Naslov slike piše se u kurzivu, a riječ „Slika“ i broj slike također trebaju biti napisani masnim slovima (npr. **Slika 1. Grafički prikaz podataka**). Grafički prilozi (slike, crteži, grafikoni/dijagrami) trebaju biti pripremljeni

za crno-bijeli tisak (izbjegavati sjenčanje i sl. jer takvi efekti umanjuju preglednost). Veličinu i složenost grafičkih priloga treba prilagoditi formatu časopisa (17 x 24 cm) kako bi se jasno vidjeli svi elementi. Slova, brojevi i simboli moraju biti čitljivi i u smanjenom obliku, u kojem će biti objavljeni.

Slijedom navedenog, maksimalne dimenzije slika trebaju biti:

- horizontalna slika (engl. *portrait*) - širina: 12,5 cm, visina: 17,5 cm,
- rotirana slika (engl. *landscape*) - širina: 17,5 cm, visina: 12,5 cm.

Slike na kojima su prikazani grafikoni i modeli trebaju biti prikladne za grafičku obradu, što znači da je moguće njihovo uređivanje i eventualno interveniranje (mijenjanje veličine, boje i strukture grafikona i modela, oblikovanje teksta i brojeva u natpisima, tekstualnim okvirima, objektima, legendama...). Uz grafičke prikaze (grafikone/dijagrame) treba priložiti tablice s vrijednostima koje su prikazane na slici. Preporučuje se grafikone poslati kao dokument Excel. Tablice s vrijednostima koje su prikazane na slici mogu se staviti u Priloge.

Crteži trebaju biti dovoljno kvalitetno izrađeni za objavu u tisku. Prikazi moraju biti što kvalitetniji, jasnih i čvrstih linija. Veličinu i složenost crteža treba prilagoditi formatu časopisa (17 x 24 cm) kako bi se jasno vidjeli svi elementi. Otisci u boji ili fotokopije nisu pogodni za reprodukciju. Fotokopije grafičkih priloga (tablica, slika, crteža, dijagrama) nisu prihvatljive. Poziciju tablica i slika u tekstu rada treba označiti na sljedeći način: -*Tablica 1. ovdje* -.

Tablice i slike trebaju dopuniti informacije prikazane u tekstu, a nikako ih ne bi smjele ponavljati. Vrijedi i obrnuto – nije potrebno u tekstu navoditi sve podatke koji su prikazani u tablicama.

Prilozi

Ako rad ima više od jednog priloga, priloge je potrebno označiti velikim slovom (npr. Prilog 1, Prilog 2 itd.)

5. Predaja rada Uredništvu

Radovi se Uredništvu dostavljaju isključivo u elektroničkom obliku putem sustava za uređivanje časopisa (Open Journal System, <http://www.pt.ffri.hr/>). Ako ranije niste predali rad ovom časopisu, potrebno je kreirati korisnički račun autora. Kako biste kreirali korisnički račun, potrebno se registrirati kao autor na stranici <http://pt.ffri.hr/index.php/pt/user/register> i temeljito popuniti sve tražene podatke. Jednom kad je korisnički račun kreiran, autor se treba prijaviti u sustav odabranim korisničkim imenom i lozinkom. Nakon prijave potrebno je označiti polje 'Autor', započeti postupak predaje rukopisa na polju 'Započnite prijavu novog priloga' te slijediti daljnje korake prema uputama sustava.

U prvom je koraku (1. Početak) potrebno potvrditi da je Vaš prilog spreman za ulazak u uređivački postupak time što zadovoljava sljedeće uvjete:

- Rad nije ranije objavljivan niti je trenutno u postupku recenzije u drugom časopisu (ako smatrate da je Uredniku potrebno dodatno pojasniti trenutni status rada, komentare možete unijeti na dnu stranice).
- Tekst je pripremljen u jednome od sljedećih formata: Word (preferirano), OpenOffice ili RTF.

- Tekst je napisan fontom Times New Roman veličine 12 pt s proredom 1,5. Stranice rada su numerirane. Slike i tablice nalaze se na kraju rukopisa i integrirane su u dokument.
- Tekst je napisan u skladu sa stilskim i bibliografskim zahtjevima navedenima u Uputama autorima.

U drugom je koraku (2. Prilaganje datoteke) potrebno podignuti rukopis sa svim priložima u za to predviđeno polje. Pri tome slijedite upute sustava.

U trećem je koraku (3. Metapodaci) potrebno unijeti podatke o svim autorima (Ime, Prezime, E-pošta, Ustanova, Zemlja). Dodavanje autora moguće je pritiskom na polje 'Dodaj autora'. Nadalje, potrebno je unijeti naslov rada, sažetak rada, ključne riječi (pojmove je potrebno odijeliti točka-zarezom, npr. pojam1; pojam2; pojam3). Ako se radi o financiranom istraživanju, podatke o financiranju potrebno je unijeti u polje 'Institucionalna potpora'.

U četvrtom je koraku (4. Dopunske datoteke) potrebno podignuti sve dodatne datoteke ili priloge ako ih ima.

U petom je koraku (5. Potvrda) potrebno dovršiti predaju rada pritiskom na polje 'Dovrši prijavu'. O zaprimljenom radu primit ćete potvrdu e-poštom. Informacije o kretanju prijavljenog priloga kroz urednički postupak moći ćete pratiti prijavljivanjem na mrežnu stranicu časopisa.

Ako naiđete na teškoću ili nejasnoću prilikom prijave rada, obratite se administratoru na e-adresu vzauhar@ffri.uniri.hr

6. Troškovi objave

Časopis autorima ne naplaćuje naknadu za obradu i objavu radova.

